

A. M. GORKILLE

7. II. 08.

Hyvä A. M.! Ilmoituksenne johdosta neuvottelen A. A:n kanssa: mielestäni sitä ei kannata julkaista, koska ette ole henkilökohtaisesti tuntenut häntä³⁷⁷.

Mihin bolshevikkien kokoelmaan olette lähettänyt kyynilisyyttä koskevan artikkelinne? Olen ymmällä, sillä minulle kirjoitellaan ahkerasti bolshevikkien kokoelmista, mutta siitä en ole kuullut. Toivottavasti pietarilaiseen. Lähettäkää Senkevitshille osoittamanne kirje, jos on kopio (merkitkää, *milloin* se on lähetetty), vaikka Senkevitsh varmaan julkaisee, koska se oli vastaus kiertokyselyyn.

Teillä on sängen mielenkiintoiset suunnitelmat, ja tulisin sinne mielelläni. Mutta käsitättehän, etten voi jättää puolueasiaa, joka täytyy saada viivyttämättä järjestykseen³⁷⁸. Uuden hankkeen toteuttaminen on vaikeaa. En voi jättää sitä sikseen. Kuukauden parin kuluttua tai suunnilleen niillä paikkein saamme asiat kuntoon, ja sitten voin vapaasti lähteä viikoksi pariksi.

Olen tuhat kertaa samaa mieltä kanssanne, että täytyy välttämättä käydä *järjestelmällistä* taistelua poliittista masennusmielialaa, luopuruutta, ruikuttelua y.m.s. vastaan. En luule meillä olevan erimielisyyttä „yhteiskuntapiireihin” ja „nuorisoon” nähden. Sivistyneistön merkitys puolueessamme laskee: kaikkialta saapuu tietoja, että sivistyneistö *pakenee* puolueesta. Menkööt tiehensä, senkin lurjukset. Puolue puhdistuu poroporvarillisesta ryönästä. Työläiset käyvät laajemmin käsiksi toimintaan. Ammattivallankumouksellisiksi muuttuneiden työläisten merkitys lisääntyy.

Kaikki se on mainiota, ja olen varma, että samassa mielessä täytyy ymmärtää Teidänkin „potkunne”.

Ja sitten — kuinka on vaikutettava, nimenomaan minkälaista „kirjallisuutta on tehtävä”? Kokoelmiako *vai* „Proletari”? Tietysti helpointa on vastata: ei *vai*, vaan *ja* — vastaus on moitteeton, mutta käytännössä siitä on vähän hyötyä. Legaalisia kokoelmia täytyy luonnollisestikin tehdä; Pietarissa toverimme tekevät hikipäässä työtä niiden kimpussa ja minäkin tein Lontoon jälkeen, kun olin Kvaakkalassa³⁷⁹. Mikäli voimme, meidän on tehtävä *kaikkemme* tukeaksemme heitä ja jatkettava näiden kokoelmien julkaisemista.

Mutta oma kokemukseni Lontoon ajoilta aina XI. 07 saakka (puoli vuotta!) on saanut minut vakuuttumaan, ettei nyt voida luoda *säännöllisesti ilmestyvää* legaalista kirjallisuutta. Olen vakuuttunut, että *puolue* tarvitsee nyt säännöllisesti ilmestyvän poliittisen äänenkannattajan, joka pitäisi johdonmukaisesti ja lujasti suuntana taistelua hajaannusta ja masennusmielialaa vastaan, tarvitsee *puolue*-äänenkannattajan, poliittisen sanomalehden. Monet Venäjällä toimivista eivät luota ulkomailla ilmestyvään äänenkannattajaan. Mutta se on erehdys, ja kollegiomme ei suotta päättänyt siirtää „Proletaria” tänne. Tietysti sitä on vaikea järjestää, saada pystyyn ja elvyttää. Mutta se *pitää* tehdä ja se tehdään.

Miksi siihen ei lisättäisi kirjallisuusarvostelua? Eikö riitä tilaa? En tunne kylläkään työtapaanne. Valitettavasti on tavattaessa tullut enemmän löpöteltä kuin puhuttua asiaa. Ellei Teitä viehätä pienten, lyhyiden, määräajoin (kerran viikossa tai kahdessa viikossa) ilmestyvien artikkelien kirjoittaminen, jos tunnette viihtyvänne mieluummin *ison* teoksen parissa, en tietenkään kehota keskeyttämään sitä. Se tuottaa enemmän hyötyä!

Mutta jos Teillä on halua osallistua myös yhteistyöhön poliittisessa sanomalehdessä, niin miksikäs ei jatkettaisi ja vakiinnutettaisi senlajista kirjallisuutta, jolle panitte alun „Novaja Zhiznissä” julkaistuilla „Kirjoituksilla porporvarillisuudesta” ja mielestäni hyvän alun panittekin? Eräessä ensimmäisistä kirjeistäni kirjoitin Teille siitä „tarkoituksellisesti” ja ajattelin: jos se häntä kiinnostaa, hän tarttuu onkeen. Ja minusta tuntuu siltä, että viimei-

sessä kirjeessä Te jo tavallaan tartutte. Vai erehdyinkö? Kuinka paljon puolueetyökin voittaisi, jos olisi lehti, joka ei olisi niin yksipuolinen kuin ennen, samoin myös kirjallinen työ, jos se sidottaisiin kiinteämmin puolueetyöhön, kun se vaikuttaisi säännöllisesti ja herkeämättä puolueeseen! Ei pitäisi tehdä „päällekkarkauksia”, vaan lähteä laajaan hyökkäykseen kautta linjan, hyökätä pysähtymättä, keskeytyksittä, sos.-dem. bolshevikkien ei pidä ainoastaan hyökätä kaikenlaisten erillisten tomppeliryhmien kimppuun, vaan vallata kauttaaltaan kaikki, samalla tavalla kuin japanilaiset valloittivat Mantshurian venäläisiltä.

Kolmesta kokoelmia varten ehdottamastanne aiheesta (filosofia, kirjallisuusarvostelu ja ajankohdan taktiikka) puolitoista sopisi poliittiseen sanomalehteen, „Proletariin”: ajankohdan taktiikka ja runsaasti puolet kirjallisuusarvostelusta. Oh, miten hyödyttömiä ovat ne pitkät kirjalliskriittilliset erikoisartikkelit, joita ripotellaan erilaisiin puoliksi puolueen ja muihin puolueen ulkopuolisiin julkaisuihin! Meidän olisi parasta yrittää ottaa askel eteenpäin tuosta vanhasta, sivistyneistön herraskaisesta tavasta, t.s. yrittää sitoa kirjallisuusarvostelukin *kiinteämmin* puolueetyöhön, puolueen johtamiseen. Niin tekevät jo täysikään ehtineet Euroopan sos.-dem. puolueet. Niin täytyy meidänkin tehdä, pelkäämättä kollegiaalisen sanomalehtityön ensi askeleista johtuvia vaikeuksia tällä alalla.

Menkoot suuret kirjalliskriittilliset teokset kirjoihin ja osaksi aikakausjulkaisuihin.

Sanokaa, kiinnostavatko Teitä vai eivät säännöllisin määräajoin ilmestyvät poliittisen sanomalehden yleissävyä vastaavat, puolueetyöhön yhdistetyt, „*Novaja Zhiznin*” aloittamassa hengessä laaditut kirjoitukset?

Kolmas aihepiiri on filosofia. Tajuan varsin hyvin, etten ole pätevä tällä alalla, ja se estää minua esiintymästä julkisesti. Mutta rivimarxilaisena luen tarkkaavaisesti puoluefilosofejamme, luen tarkkaavaisesti empiriomonisti Bogdanovia ja empiriokriitikkoja Bazarovia, Lunatsharskia y.m.— ja *he* panevat minut antamaan *kaiken* myötätuntoni *Plehanoville!* Täytyyhän olla fyysillistä voimaa, ettei antautuisi mielialojen valtaan, kuten Plehanov tekee! Hänen taktiikkansa on ruokottomuuden ja halpamaisuuden huippu. Filosofiasa hän puolustaa oikeaa asiaa. Kannatan materialismia ja vastustan „empirio-” j.n.e.

Voidaanko ja täytyykö filosofia sitoa puolueyön suuntaukseen? bolshevismiin? Olen sitä mieltä, että nyt sitä ei pidä tehdä. Ahertakoot puoluefilosofimme vielä jonkin aikaa teorian parissa, kiistelkoot ja... pääskoot *yhteisymmärrykseen*. Olisin toistaiseksi sitä mieltä, että *tuollaiset* filosofiset, materialistien ja „empiirikkojen” väliset kiistat pidettäisiin erillään eheästä puolueyöstä.

Jään odottamaan Teiltä vastausta, ja nyt täytyy lopettaa.

Teidän *Lenin*

*Lähetetty Genevestä
Caprin saarelle (Italia)*

Julkaistu ensi kerran v. 1934

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*
